

## **GRUNDLAGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE** **43/2005 rd**

### **Regeringens proposition med förslag till lag om fartygs isklasser och isbrytarassistans**

*Till kommunikationsutskottet*

#### **INLEDNING**

##### ***Remiss***

Riksdagen remitterade den 11 oktober 2005 en proposition med förslag till lag om fartygs isklasser och isbrytarassistans (RP 149/2005 rd) till kommunikationsutskottet för beredning och bestämde samtidigt att grundlagsutskottet ska lämna utlåtande i ärendet till kommunikationsutskottet.

##### ***Sakkunniga***

Utskottet har hört

- regeringsråd Aila Salminen, kommunikationsministeriet
- juris doktor, docent Pekka Lämsineva
- professor Arvo Myllymäki
- professor Tuomas Ojanen.

#### **PROPOSITIONEN**

I propositionen föreslås en lag om fartygs isklasser och isbrytarassistans. Det primära syftet är att öka säkerheten och smidigheten inom fartygstrafiken och att förebygga miljöskador på grund av fartygstrafik. Lagförslaget innehåller bestämmelser om bl.a. isklasser och isklassbestämmelser, återkallande av isklass och fastställande av ny isklass och om isbrytarassistans.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2006, samma dag som lagen om farledsavgift som ingår i en annan proposition (RP 150/2005 rd).

I avsnittet om lagstiftningsordningen bedöms bestämmelserna om Sjöfartsverkets rätt att utfärda rättsnormer med avseende på 80 § 2 mom. i grundlagen. Enligt motiven kan lagförslaget behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Regeringen rekommenderar dock att utlåtande inhämtas av grundlagsutskottet.

#### **UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN**

##### ***Motivering***

##### ***Allmänt***

Alla fartyg hör till någon av de sex isklasserna som nämns i 3 §. Huvudregeln är att ett fartyg

antecknas i isklassförteckningen på grundval av den klassbeteckning som klassificeringssällskapet har utfärdat och motsvarighetsförteckningen för isklassreferenser. Om ett fartyg inte har någon klassbeteckning fastställer Sjöfartsverket is-

klassen på redarens ansökan med stöd av 7 § 2 mom. enligt isklassbestämmelserna i Finland eller i en stat som avses i 6 §. Ett annat alternativ är att isklassen bedöms på grundval av fartygets förmåga att gå i is. Med stöd av 8 § kan Sjöfartsverket bestämma fartygets isklass om det finns grundad anledning att misstänka att ett fartygs isklass eller isgångsegenskaper väsentligt avviker från våra finländska isklassbestämmelser. Dessutom måste Sjöfartsverket på grundval av 9 § också i förekommande fall återkalla isklassen för ett fartyg och fastställa en ny lägre isklass som motsvarar fartygets förmåga att gå i is och konstruktionens skick.

Mot bakgrunden av lagförslaget påverkar isklassen bara ett beslut om att begränsa isbrytarassistans med stöd av 10 § 3 mom. En konstitutionell bedömning av att farledsavgiften i en annan proposition (RP 150/2005) föreslås delvis bygga på fartygets isklass kommer att göras i samband med att den berörda propositionen behandlas.

#### *Isklassbestämmelser*

Med stöd av 4 § 1 mom. utfärdar Sjöfartsverket närmare bestämmelser om kraven på fartygens konstruktion, maskineffekt och övriga isgångsegenskaper och om metoder för att bestämma isklassen samt om skillnaderna mellan isklasserna.

I ett tidigare sammanhang har grundlagsutskottet ansett att Sjöfartsverket kan ges den typ av normgivningsbemyndigande som föreslås (GrUU 46/2004 rd, s. 2). Verksamheten karakteriseras av många yrkesmässiga särdrag som utskottet i sin praxis har ansetts kunna betraktas som särskilda skäl i den mening som 80 § 2 mom. i grundlagen avser.

Grundläggande bestämmelser om isklasserna ingår i 3 §. Alla fartyg ingår i någon av de sex isklasserna beroende på sina isgångsegenskaper och behovet av isbrytarassistans. I till exempel

den högsta isklassen ingår fartyg som på grund av sin konstruktion, maskineffekt och övriga egenskaper kan ta sig fram under svåra förhållanden, i regel utan isbrytarassistans. I den näst lägsta isklassen ingår fartyg vars skrov är av stål och som är konstruerade för gång i hög sjö, men inte är förstärkta för gång i is och ändå kan ta sig fram under mycket lätta isförhållanden.

I de föreslagna bestämmelserna är bemyndigandet tillräckligt noga förankrat och bemyndigandet gäller rätt att utfärda bestämmelser som är mer detaljerade än i lagen. Om man dessutom beaktar att bestämmelserna gäller fartygsbyggnadstekniska saker som konstruktion, maskineffekt och isgångsegenskaper utgör förslaget inget problem med avseende på 80 § 2 mom. i grundlagen.

#### *Övrigt*

Med stöd av 8 § har Sjöfartsverket rätt att göra en inspektion på fartyget för att kunna bestämma isklassen. Av sammanhanget är det klart att en inspektion inte kan gälla hemfridsskyddade lokaler på fartyget (se t.ex. GrUU 16/2004 rd, s. 5—6). Den här typen av begränsningar av inspektionsobjektet bör helst nämnas i lagen (GrUU 37/2004 rd, s. 3).

Utskottet påpekar dessutom för kommunikationsutskottet att det av de föreslagna bestämmelserna inte alls framgår på vilken typ av fartyg och i vilken storleksklass lagen tillämpas. Tillämpningsområdet bör följaktligen kompletteras med en preciserande bestämmelse till exempel med en definition på fartyg.

Dessutom bör språkdräkten (t.ex. 3 § 5 punkten) ses över.

#### *Utlåtande*

Grundlagsutskottet meddelar

*att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.*

Helsingfors den 8 november 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kimmo Sasi /saml  
medl. Hannu Hoskonen /cent  
Sinikka Hurskainen /sd  
Roger Jansson /sv  
Annika Lapintie /vänst  
Reino Ojala /sd  
Klaus Pentti /cent

Markku Rossi /cent  
Simo Rundgren /cent  
Seppo Särkiniemi /cent  
Astrid Thors /sv  
Jan Vapaavuori /saml  
ers. Esko Kiviranta /cent  
Veijo Puhjo /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Sami Manninen.